453

MIHU ANTIN

Labirintul timpului

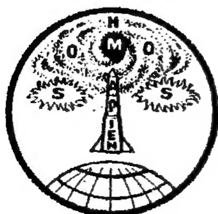

453

DIN
PRODUCȚIA
CENACLULUI S.F.
BUCUREȘTI

ADRIAN ROGOZ

În sfîrșit, „solarisienii”

MIHU ANTIN

Labirintul timpului

EMANUEL REICHER

Cronică (en passant fantastică) a șahului (XXX)

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta: JACQUES WYRS (Franța)
Desene interioare: MIHU ANTIN
Portrete: MIHU ANTIN, ALEXANDRU DIACONU și CORNELIU BÂRSAN
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

MIHU ANTIN

Născut în București la 13 aprilie 1947, a absolvit școala elementară și profesională, iar deocamdată doar două clase la liceul seral, pe care-l urmează, neintrerupîndu-și munca la G.I.G.C., secția termoficare.

A mai fost prezent în colecția noastră cu schițe, în numerele 330 și 402 și cu numeroase caricaturi. Este un „fan“ al s.f.-ului și unul dintre primii și cei mai consecvenți membri ai Cenaclului bucureștean, ai Cercului științific OZN și ai celui de paleoastronautică, toate înființate pe lîngă Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa“ din București. Adept al povestirilor ce implică situații-limită și atitudini etice, este totodată un „obsedat“ al temei periplului temporal. Povestirea sa „Labirintul timpului“ este în acest sens o dovadă peremptorie și, publicînd-o după aceea a reputatului scriitor Victor Kernbach — unul dintre preferații literari ai lui Mihu Antin —, nu dorim decît să-i evidențiem originalitatea și verva timbrului cu toate unele scăderi inerente unui tînăr autor aflat încă sub bariera amatorismului.

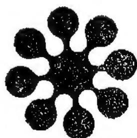

Autoportret

Cititorii din străinătate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „ROMPRESFILATELIA“ — Serviciul import-export presă —, București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — 2001.

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE“
editată de revista
Știința și Tehnica

Anul XIX — 1 octombrie 1973

În sfîrşit, „solarisienii"...

de **ADRIAN ROGOZ**

Iată că şi cenaclul fanilor bucureşteni are acum prilejul să-şi prezinte producţia în faţa cititorilor Colecţiei. „Solaris", ca să-l numim după indicativul fanzinului său, este cel mai vechi cenaclu s. f. : la 25 iulie a atins impresionanta vîrstă de patru ani. „Impresionanta vîrstă" poate să sune glumeţ. Dar în vertiginoasa noastră epocă, aflată sub semnul unei revoluţii tehnico-ştiinţifice, patru ani înseamnă mult, iar în domeniul anticipaţiei româneşti şi europene au reprezentat perioada unei hotărîtoare cotituri, pe care aş sintetiza-o, ca într-un breviar de istoric, astfel :

1969 : povestirea lui Vladimir Colin „Parciovaia scala" („Stînca de brocart" din volumul „Viitorul al doilea", 1966) este publicată în antologia „Zvezdî zebut" editura „Mir" Moscova.

februarie 1969 : importantul fanzin austriac „Quarber Merkur", editat de Franz Rottensteiner, publică un studiu de Ion Hobana „Panorama literaturii româneşti de science-fiction".

iunie 1969 : Gérard Klein recenzează în „Fiction" numărul special consacrat de „Revista română" (nr. 1/1968) anticipaţiei noastre şi-l socoteşte „un document remarcabil" !

25 iulie 1969 : în Bucureşti ia fiinţă primul cenaclu s.f. (de amatori) din România.

august 1969 : apare în Editura tineretului importanta antologie a lui Ion Hobana **Vîrsta de aur a anticipaţiei româneşti,** bilanţul a şapte decenii (1875—1944) de creaţie orginală în domeniul utopiei şi al s.f. (lucrarea va fi distinsă în 1970 de Uniunea Scriitorilor cu Premiul pentru cea mai bună carte de tineret, iar în 1972 cu Premiul special la EUROCON-I.)

17 octombrie 1969 : Timişoara — masă rotundă pe tema „Extratereştrii".

9 noiembrie 1969 : este inaugurat cenaclul s.f. (studenţesc) din Timişoara.

noiembrie-decembrie 1969 : revista „Nueva Dimension" (Barcelona, nr. 12) publică povestirea lui Ion Hobana „El Ejor de los Mundos", premiată la cel de al doilea concurs al anticipaţiei româneşti. Dealtfel, aceeaşi revistă s-a mai ocupat de realizările genului în ţara noastră (în numerele 3 şi 6 din 1968).

— În editura „Ion Creangă" apare traducerea rusă a antologiei „Pe lungimea de undă a Cosmosului" (ediţia românească — 1967).

1970 : În „Other Worlds, Other Seas", antologia lui Darko Suvin editată de „Random House" (New York), este publicată povestirea lui Vl. Colin „The Contact" („Întîlnirea" din volumul „Viitorul al doilea"). Aceeaşi antologie va fi tipărită în anii următori de editurile „Berkley" (Anglia), „Goldmann" (R.F.G.) şi „Denoël" (Franţa).

ianuarie 1970 : excelentul fanzin „Lunatique" publică povestirea lui Ion Hobana „Cea mai bună dintre lumi".

— apare în editura „Albatros" ediţia a doua a romanului „Luntrea sublimă" de Victor Kernbach.

aprilie 1970 : „Lunatique" publică povestirea lui Vladimir Colin „La Sirène" (din volumul „Un peşte invizibil şi 20 de povestiri fantastice", apărut în acelaşi an la „Cartea Românească").

vara lui 1970 : apare în editura „Kriterion" „A kozmosz hullámhosszán", o antologie s.f. în limba maghiară. (În toamna anului 1968, Editura tineretului publicase antologia în limba germană „Der stumme Android".) În aceste două antologii figurează scriitorii români de anticipaţie Horia Aramă, Vladimir Colin, Paul Diaconescu, Mihu Dragomir, Ion Hobana, Viorica Huber, Eduard Jurist, Victor Kernbach, Horia Matei, Nicolae Mihei, Mircea Opriţă, Gheorghe Ricus, Adrian Rogoz, Gheorghe Săsărman, Ovidiu Şurianu.

15 iulie 1970 : cititorii Colecţiei fac cunoştinţă cu eseistul austriac Franz Rottensteiner, pasionat animator al genului s.f. şi care va deveni un important editor al anticipaţiei europene (inclusiv al aceleia româneşti).

21—24 august 1970 : la cea de a 28-a Convenţie Mondială a s.f.-ului de la Heidelberg, anticipaţia noastră este reprezentată de Vladimir Colin şi Ion Hobana. Se adoptă hotărîrea organizării primului Congres european.

septembrie 1970 : renumitul scriitor şi editor francez Gérard Klein vizitează România.

noiembrie 1970 : prestigioasa revistă franceză „Fiction" publică traducerea povestirii lui Vladimir Colin „Lnaga".

1971 : antologia lui Franz Rottensteiner „Die Ratte im Labyrinth" („Insel Verlag") publică povestirea lui Vladimir Colin „Ultimul avatar al lui Tristan".

15 mai 1971 : numărul 396 al Colecţiei este dedicat cenaclului „H. G. Wells" din Timişoara ; avanpremieră a fanzinului „Paradox".

15 iulie 1971 : apare cel de-al 400-lea număr al Colecţiei „Povestiri ştiinţifico-fantastice".

august 1971 : cu titlul „O luntre deasupra Atlantidei", editura „Detghiz" din Moscova publică traducerea rusă a romanului „Luntrea sublimă" de Victor Kernbach ; traducerea maghiară

(coeditare București — Budapesta) a apărut în primăvara anului 1969.

septembrie 1971: în editura „Albatros" apare culegerea „Repauzatul inspector Narbon acționează", cuprinzînd schițe și nuvele ale scriitorilor români de anticipație Horia Aramă, Dorel Dorian, Cecilia Dudu, Ion Hobana, Eduard Jurist, Gheorghe Sărărman, Mircea Șerbănescu.

octombrie 1971: țara noastră este reprezentată de Ion Hobana și de Leonida Neamțu la Conferința scriitorilor s.f. din unele țări socialiste (Budapesta).

trimestrul IV — 1971: sub numele de „Fantastic Club", renumita colecție a editurii „Albatros" apare într-o nouă formulă grafică; redactorul colecției este Victor Zednic, un veteran al arenei științifico-fantastice.

1972: antologia „Der Diamantenmacher", apărută în editura est-germană „Neues Leben" (Berlin), publică povestirea lui Ion Hobana „Cea mai bună dintre lumi", alături de clasici ai genului și de reprezentanți ai anticipației contemporane.

— „Helikon" (revista de literatură comparată a Institutului de studii literare al Academiei ungare de științe) publică în nr. 1/1972 o recenzie semnată de Köpeczi Béla, directorul revistei, despre cartea „Viitorul a început ieri".

ianuarie 1972: editura „Marabout" (Bruxelles) publică „Le Pentagramme" de Vladimir Colin (romanul e precedat de o serie de povestiri fantastice). În cursul aceluiași an, vor apărea în presa franceză și belgiană cronici elogioase, semnate printre alții de Roland Stragliati, G. Vaes, Jean Chalon.

14—15 aprilie 1972: prima Consfătuire a cenaclurilor s.f. din România (București), preludiu la o lărgire a mișcării s.f. de amatori din țara noastră.

1 iunie 1972: numărul 421 al Colecției este consacrat cenaclului „Henri Coandă" din Craiova.

iunie 1972: apare „SOLARIS", editat de cenaclul s.f. (Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa", Clubul actualităților) din București (redactor: Daniel Cocoru). Primul fanzin român va fi prezent la EUROCON — 1, al cărui Program Book îi va reproduce coperta.

12—16 iulie 1972: la EUROCON—1 (Triest) scriitorii Sergiu Fărcășan, Ion Hobana, Adrian Rogoz și pictorul Nicolae Săftoiu sînt distinși cu Premiul special, iar revista „Viața Românească" primește Marele premiu pentru numărul 2 din 1970 (dedicat literaturii și artei fantastice); în afară de scriitorii amintiți au mai participat la Congres Viorica Huber, Ioana Petrescu și Alexandru Mironov, secretarul cenaclului s.f. din Craiova.

septembrie 1972: scriitorul francez Kurt Steiner vizitează România.

octombrie 1972: cenaclul studenților din Timișoara publică o culegere de povestiri s.f.

trimestrul IV 1972: editura est-germană „Neues Leben“ (Berlin) publică „Planet im Raum“, o antologie cuprinzînd povestiri ale unor autori români de anticipaţie: Horia Aramă, Vladimir Colin, Ov. S. Crohmălniceanu, Mihu Dragomir, Ion Hobana, Eduard Jurist, Victor Kernbach.

25—26 noiembrie 1972: are loc la Craiova a doua Consfătuire a cenaclurilor s.f. din România.

27 noiembrie 1972: ia fiinţă la Facultatea de fizică a Universităţii din Bucureşti „Cercul de ipoteze extraordinare — Tahionii“.

decembrie 1972: Voicu Bugariu (Braşov) primeşte pentru „Vocile vikingilor“ premiul decernat de C.C. al U.T.C. pentru literatură consacrată tineretului.

— fanzinul „Quarber Merkur“ (nr. 4) publică articolul lui Adrian Rogoz „O literatură non-distopică“.

1973: povestirile lui Vladimir Colin „În cerc, tot mai aproape“ şi „Funcţionara timpului“ apar în „Polaris 1“, editura „Insel“, Taschenbuch.

23 ianuarie 1973: „Cenaclul marţienilor“ (al Asociaţiei scriitorilor din Bucureşti) pe rampa de lansare; preşedinte — Vladimir Colin.

martie 1973: biblioteca „Rumînia“ publică în limba rusă povestirile lui Ion Hobana: „Oameni şi stele“, „Lumea tăcerii“ şi „Drum deschis“.

aprilie 1973: prestigioasa noastră revistă „Secolul 20“ consacră mai mult de jumătate din numărul ei 4 (147) fenomenului f. şi s.f. Şi o premieră: Howard Phillips Lovecraft!

1 mai 1973: în numărul 443 al Colecţiei este publicat rezultatul celui de-al treilea concurs naţional de literatură ştiinţifico-fantastică; premiul I este cîştigat, prin Mircea Opriţă, de Cluj, ca şi acum zece ani, prin Gheorghe Săsărman. Bucureştiul primeşte două premii şi trei menţiuni, Galaţiul şi Dejul cîte o menţiune.

11—13 mai 1973: la Timişoara cea de-a treia Consfătuire a cenaclurilor s.f. din România întruneşte participanţi din Bucureşti, Craiova, Oradea, Lugoj şi Timişoara. Sînt luate hotărîri importante (cum ar fi constituirea unui grup de lucru care să întocmească o bibliografie a operelor de anticipaţie publicate în româneşte. Cu acest prilej, este lansat „PARADOX“, fanzinul gazdelor (redactor: Marcel Luca).

vara lui 1973: povestirea lui Adrian Rogoz „Altarul zeilor stohastici“ este tipărită în antologia anticipaţiei europene „View from another shore“, îngrijită de Franz Rottensteiner pentru editura americană „The Seabury Press“ (New York). O cuprinzătoare prefaţă face cunoscută cititorilor de peste Ocean dezvoltarea literaturii ştiinţifico-fantastice române.

— În editura „Stadion“ apare „Galbar“, primul volum de benzi desenate s.f. după o povestire originală. Ilustrator: Sandu Florea. Autorul textului, Ovidiu Şurianu (Timişoara), nu se află la întîia premieră: în 1968, traducerea spaniolă a lucrărilor lui

„S-a născut un munte" și „Vrăjitorul" a văzut lumina tiparului în Columbia.

9 iunie 1973: Asociația scriitorilor din București decernează lui Vladimir Colin (pentru volumul „Capcanele timpului") unul dintre premiile de literatură consacrată copiilor și tineretului; totodată, Asociația scriitorilor din Timișoara îl premiază pe Mircea Șerbănescu pentru „Misterioasa sirenă".

iulie 1973: scriitorii Romulus Bărbulescu și George Anania predau televiziunii (secția teatru) scenariul „Fîntînile", lucrare ce va deschide ciclul emisiunilor TV s.f.

august 1973: scriitorul și editorul italian Gianfranco de Turris vizitează România; apreciază elogios modul în care a fost editată „Fantascienza", antologia s.f.-ului italian („Albatros", 1973), al cărei coautor este împreună cu Ion Hobana.

3—8 august 1973: traducerea germană a povestirii lui Ovidiu Șurianu „S-a născut un munte" apare în cinci numere din „Neue Banater Zeitung".

septembrie 1973: apare în editura „Albatros" a doua ediție (revăzută și amplificată) a best-seller-ului „Enigmele miturilor astrale" de Victor Kernbach (ediția I-a, 1970).

10—14 septembrie 1973: la Poznan (Polonia) scriitorii Voicu Bugariu, Vladimir Colin și Ion Hobana participă la o întîlnire a autorilor europeni de literatură științifico-fantastică.

Am oferit această substanțială, dar, cred, utilă retrospectivă a ultimilor patru ani * pentru a marca în limbajul laconic al evenimentelor contextul general în care s-a dezvoltat cenaclul „Solaris", a cărui producție va ocupa cîteva numere ale Colecției.

Unii dintre membrii laboratorului s.f. bucureștean sînt mai demult cunoscuți cititorilor Colecției sau ai altor publicații (M. Antin, D. Cocoru, L. Hanu, G. Manolescu, E. Moraru, S. Sighișanu), alții vor debuta sub ochii noștri.

Cert este că bogata producție prezentată acum constituie nu numai revelarea unor indiscutabile talente, ci și rodul unui îndelung și tensionat efort colectiv.

Majoritatea celor ce participă la activitatea cenaclului „Solaris" sînt studenți ori au absolvit universitatea, fiind acum angajați în munca de edificare a socialismului. Pentru toți, pasiunea anticipației se împletește în mod salutar cu munca de fiecare zi (în domeniul învățămîntului, al economiei sau al culturii).

Întîrzierea relativă cu care „Solaris" vine înaintea fanilor Colecției („relativă" deoarece, după cum reiese din retrospectiva de mai sus, cenaclul bucureștean a avut destule premiere) nu înseamnă decît un timp de incubație mai lung, dar, probabil, și o vitalitate corespunzătoare.

---

* Am înregistrat în această cronologie doar evenimentele de importanță specială (congrese, consfătuiri, premii, reeditări, ecouri peste hotare, înființări de cenacluri și fanzine), spațiul neîngăduindu-ne să consemnăm toate lucrările s.f. apărute la noi pe care fanii români le cunosc dealtfel.

INTRODUCERE

Timpul e o abstracție inextricabilă. Deci nu se propun imposibile descifrări, ci consecințe posibile ale unor circumstanțe în care sînt angrenați :

EUGEN — tînăr redactor economist în vîrstă de 30 de ani, bonom și idealist,

VALENTINA — 20 ani, iubita și apoi soția lui Eugen,

VICTOR — 23 de ani, presupus inventator al unei mașini cronoscopice, cauză și totuși efect al paradoxalelor distorsiuni,

ODIV — un om din viitor, fără vîrstă, dar cu trecut.

Într-o vară a unui oarecare an cu toții și-au început straniul periplu, rătăcindu-se în

Labirintul timpului

de **MIHU ANTIN**

„Unii sminţiţi abordează într-un mod cu totul eronat această idee".
H. G. WELLS „Mașina timpului"

„Regulamentul ține pe deplin seama și de asemenea cazuri".
POUL ANDERSON „Patrula timpului"

1. *Invitație la week-end*

— Adu-mi tle tog un plahal clu aplă ! ceru Valentina, mestecînd cuvintele odată cu ultimele resturi ale savarinei, atenția ei fiind repartizată în proporții egale între prăjitură și serialul de televiziune.

„Doamne, parcă ar fi un copil !" își spuse Eugen, zîmbind condescendent și mergînd spre bucătărie pentru a îndeplini rugămintea iubitei sale. „Totuși e superbă !" mai gîndi el, dezmierdînd cu o privire admirativă tenul perfect al Valentinei, scăldat în reflexele albăstrii emise de televizor. Revenind cu paharul purtat protocolar pe o farfurioară, tînărul debită un compliment neconsumat :

— Valy, ești o venusiană fermecătoare !...

— Hm ?! se miră ea monosilabic, înecîndu-se cu o sorbitură de apă. Tuși scurt, apoi zise :

— Ce spui, Gelule ?! Ce-nseamnă asta că sînt venusiană ?

Deducînd din tonul ei că nu sesizase esențialu', Eugen explică pe un ton doct, aranjîndu-și ochelarii :

— Scumpo, e un compliment mai subtil ! Te-am asemuit unei venusiene fiindcă aveai fața albastră din cauza luminii de la teleecran. Tu ești însă mult mai frumoasă decît oricare venusiană ipotetică !...

— Ah, asta era ! făcu Valentina un botișor drăguț și dezamăgit. Venusieni, marțieni, ce prostii ! conchise ea cu profunzimea tipică vîrstei de 20 de ani, scuturînd din cap cu o mișcare bizară de dispreț, parcă împungînd aerul. Eugen sesiză analogia, monologînd cu o cruzime cerebrală : „Poftim, ce văcuță drăgălașă ! De ce naiba o mai iubesc ? Sau, mai bine zis, de ce naiba stă ea cu mine ? Am 30 de ani și leafa de 2 800, o să-mi cumpăr poate o Dacie, ehe ! sau aici e cheia dilemei ? Oricum, deocamdată nu am cheia mașinii. Valy are doi frați plus un tată alcoolic, poartă mini-fuste și detestă maxi-jupele, deci e fată cumsecade, poate, hm ?! poate, cam gîsculiță, fără defecte fundamentale. Totuși de ce o iubesc ?" se întrebă el din nou, aflînd răspunsul în mlădierea corpului suplu al Valentinei, în moliciunea mătăsoasă a pletelor ei aurii și în sclipirea cam incultă, dar fascinant de irezistibilă a ochilor albaștri cărora rimelul abundent din jur nu le putea anula limpezimea. Eugen inregistra cu acuitate neta diferență dintre el și Valentina, dar nu putea renunța la ea, așa cum un colecționar nu renunță la un bibelou frumos. Într-un anume sens, Gelu simțea ceva din rapacitatea lui Soames Forsyte, în timp ce Valy cumula hibrid calități și defecte de la Fleur și Irene. Aceste ciudate comparații cu eroii lui Galsworthy se mistuiră fulgerător în rațiunea lui Eugen, pus în dilemă acum de intrebarea neașteptată a Valentinei :

— Unde ne petrecem week-end-ul ?

Meditînd haotic timp de cîteva secunde, el încercă o sugestie :

— Să mergem la Snagov !...

— Am mai fost ! exclamă Valy nemulțumită, și frumoșii ei ochi sclipiră într-un fulger tăios ca o rază de laser. Ce naiba, găsește și tu ceva ! Ceva mai... deosebit ! Gîndește-te, doar ai creier !

Eugen își reținu cu greu o replică indecentă, gîndindu-se la consecințele neplăcute ale unei polemici din care deriva perspectiva week-end-ului ratat. Oftă resemnat, spunînd :

— Să-l întrebăm și pe Victor !...

— Pe cineee ?! își descompuse Valentina frumosul chip într-o grimasă de nemulțumire și dezgust, de parcă Eugen i-ar fi propus colaborarea unui mutilat lepros.

— Spuneam să-l întrebăm pe Victor, scumpo ! repetă Eugen cu un glas în care se deslușeau intonații de enervare. Știu că nu-l agreezi cîtuși de puțin, dar el e prietenul meu și te rog să-l accepți așa cum e !

— Lasă că știu eu ce e de capul lui ! afirmă Valentina cu o nuanță peiorativă. Face pe filozoful și stă cu nasul în cărți toată ziua, da-n schimb nu e în stare nici liceul să și-l termine ! Auzi ! încheie ea cu un pufnet disprețuitor.

— Îl apreciez pe Victor fiindcă nu-și cheltuie salariul prin baruri sau cîrciumi, preferînd să-l investească în valori mai sigure, în cărți și reviste ! pledă Eugen cu destulă convingere, apoi după o scurtă pauză meditativă continuă :

— Are și defecte, evident, însă calitățile lui majore îi compensează defectele minore. Asta...

— Cu asta, basta ! îl întrerupse iritată Valentina, vorbind precipitat pentru a nu-i da posibilitatea lui Eugen să riposteze. Ai spus destule despre el, ți-am admirat elocința și devotamentul, dar gata ! Prea îl lauzi de pomană ! Sînt curioasă ce-ar spune el despre tine într-o situație similară !...

Eugen surîse indescifrabil, lăsînd fără răspuns insinuarea Valentinei. Ea deschise gura pentru a lansa o invectivă, dar Gelu îi înăbuși apetitul verbal cu un sărut neașteptat, apăsat și prelung. Valy își exprimă opoziția fermă, strîngîndu-l cu palmele de ceafă și mușcîndu-i lacomă buzele, în lipsa prăjiturii favorite, timp în care picioarele lor descriau volutele unui languros tango. Acest preludiu se încheie subit fără nici o urmare concretă, zbîrnîitul intempestiv al soneriei spulberînd atmosfera intimă și oferindu-i Valentinei prilejul să exclame :

— Asta-i Victor ! Îi recunosc semnalul ; a sunat de trei ori ! Nu-i deschide ! se răsti ea către Eugen, văzîndu-l că merge în hol.

El ridică din umeri, dar își continuă acțiunea și săritura de felină a Valentinei veni cu întîrziere deoarece faptul era consumat : în cadrul ușii deschise apăruse Victor, purtînd un pachet sub braț și un zîmbet triumfător pe buze.

— Salut, copii ! zise radios Victor, sărutînd afabil mîna Valentinei, oferită cu un gest princiar de blazat. Bonjour, Valy !... Scutură apoi cu vigoare mîna lui Eugen, bătîndu-l pe umăr cu stînga. Ce mai faci, bătrîne Gelu ?

— Mersi bine ! răspunse Eugen cu o grimasă care îi dezmințea afirmația, invitîndu-l să ia loc. Victor se așeză pe un fotoliu, oftînd adînc și nereținut, fapt ce atrase atenția prietenului său.

Abia acum Eugen remarcă neglijența vestimentară a lui Victor, „blugii" săi boțiți și cămașa ruptă la coate, paloarea accentuată a chipului ce contrasta puternic cu șuvițele cam soioase ale părului răvășit pe frunte. O expresie bizară care se degaja mai ales din ochii încercănați, dar sclipitori ai lui Victor întreținea senzația de stranietate și mister.

— Ei, m-ai studiat destul ! zise Victor cu intonația lui obișnuită și deconcertantă în care maliția se îmbina paradoxal cu blazarea. Te intrigă aspectul meu vestimentar nu tocmai șic, nu-i așa ?

Eugen confirmă printr-o mîrîitură, iar Victor continuă cu o febrilitate neașteptată :

— Am obținut ceva extraordinar, Gelule, ceva fantastic ! și bătu cu palma peste cutia ce o ținea pe genunchi, atrăgîndu-și expresia reprobativă a Valentinei.

— Ei, ce ai realizat ? întrebă Eugen îngăduitor și destul de surprins de fervoarea neobișnuită a interlocutorului său.

— O să vezi imediat ! zise Victor, întorcîndu-se cu un zîmbet enigmatic spre Valy. Ea se ridică repede și părăsi camera, justificîndu-și abia din prag mișcarea :

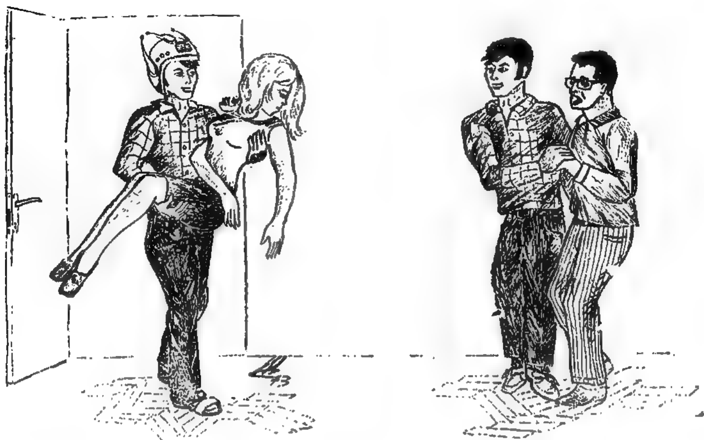
— Pe mine vă rog să mă scuzați, trebuie să mă culc puțin, sînt obosită!... E făcut patul, Gelulule?...

— Da, scumpo!... răspunse el cu jumătate de glas, uimit și jenat de atitudinea Valentinei care pentru prima oară se deconspira în prezența lui Victor, oficializînd situația dintre ea și Eugen.

Victor nu spuse nimic, urmărind-o pe Valy cu o privire plină de curiozitate care lui Eugen i se păru stranie. În conștiința lui apăruse un punct negru ce se mărea treptat, contopind zonele generoase de luciditate și de bun simț. Era gata să se răstească la Victor, imputîndu-i culpe fictive, cînd din dormitor răsună țipătul sfîșietor al Valentinei; sări în picioare, dar Victor îl apucă strîns de braț, spunînd răgușit:

— Așteaptă!

— Ești nebun?! răcni Eugen zbătîndu-se pentru a scăpa din încleștare. Dă-mi drumul! Nu mă obliga să... Restul rămase neconsumat undeva dincolo de limba paralizată de uluire și obrazul congestionat al amfitrionului deveni dintr-o dată livid, iar ochii lui căprui se dilatară enorm deoarece reflectau imaginea lui Victor purtînd-o în brațe pe Valentina. Văzu un alt Victor, absolut identic celui care îl ținea acum de braț, avînd creștetul acoperit de o cască bizară cu diverse butoane multicolore și antene scurte, nichelate. O depuse atent pe Valy în fotoliu, adresîndu-se ponderat lui Eugen:

— A leșinat, biata de ea, cînd m-a văzut apărînd brusc. Îmi pare rău, deocamdată nu știu să-mi dozez cu precizie salturile, dar o să fiu ceva mai atent, îți promit! Deoarece Eugen rămase tăcut, cu maxilarele încleștate și privirea tulbure în care se zbuciumau întrebările inexprimabile și tenebrele spaimei, intrusul zîmbi spre Victor-1:

— Explică-le situația și cere-i scuze Valentinei, nu pot să mai rămîn, știi că am de lucru în paleozoic! Salut! O sclipire albastră izbucni dintr-o antenă a căștii lui Victor-2, acoperindu-l cu un halo diafan pe posesorul ei care în aceeași clipă dispăru fulgerător. Epuizat, Eugen se prăbuși într-un fotoliu aproape de Valentina, tremurînd violent:

— Credeam că vei suporta cu mai multă vigoare șocul! declară Victor cu o ironie incisivă care încerca să inițieze o replică din partea lui Eugen. Acesta rămase inert în continuare, dar Valy se trezi din inconștiență și văzîndu-l pe Victor țipă scurt, refugiindu-se în brațele lui Eugen ce tremurau la fel ca și ale ei. Rîzînd, Victor exclamă:

— Copii, nu fiți ridicoli! Ce naiba, doar nu vă e frică de mine?! exprimă el verbal teroarea tacită din privirile celor doi, apoi li se adresă jovial:

— Hai să vă explic și o să vedeți că totul este foarte simplu! Uite, desfacem acum cutia... — îi scoase capacul, scoțînd casca deja cunoscută și două benzi ovale, albăstrii... și luăm jucăriile astea! Așa!... Urmează explicația: ăsta... Hm! Hm! tuși el prefăcut, făcîndu-le semn din ochi. Poate nu mă exprim prea academic, dar nu știu altfel. Deci, ăsta e un aparat pentru deplasarea în spațiu-timp. Pur și simplu! În rest, ce să mai spun? Eu... l-am asamblat, eu l-am verificat și tot eu l-am experimentat. V-ați convins acum cîteva clipe cînd, într-un salt cronospațial nu prea calculat, m-am întîlnit cu mine însumi și cu voi!

— Tot-tot tu erai? îndrăzni Valentina să bîlbîie o întrebare, deși privirea ei evita contactul direct cu ochii lui Victor.

— Tot eu! rîse cel interpelat, ridicînd din umeri. Mea culpa, recunosc!

— Bine, dar aici e o contradicție cu neputință de rezolvat! își reluă Eugen expresia calmă, deși glasul îi tremura ușor. Cum poți să exiști în dublu exemplar? Alter-ego-ul e o aberație!

Victor promise binevoitor:

— Bine, am să-ți explic! Concentrîndu-mă cerebral, transmit bioimpulsuri aparatului care emite un cîmp energetic neutru, atemporal, plasîndu-mă instantaneu în spațiu-timp. Accentuez spațiu-timp deoarece simultan se produce orientarea în spațiu adaptată mișcării de rotație și revoluție a Pămîntului, ferindu-mă de riscul unei „aterizări" greșite, ca să zic așa, în adîncurile mării sau în spațiul cosmic!... Ei, cam asta e!...

Deși ascultase cu oarecare scepticism explicațiile stranii ale lui Victor, Eugen îl privea cu o expresie încordată de așteptare și de teamă, apoi întrebă răgușit:

— Ai fost în trecut... și în viitor?

— Am dat o raită prin toată istoria! răspunse Victor cu o blazare studiată, privindu-și atent interlocutorii și surprinzîndu-le satisfăcut reacția de fascinată consternare. Valentina, care pînă acum simulase fără succes o atitudine de indiferență, lansă o întrebare esențială pentru ea:

— Acolo, în viitor, se mai poartă mini?

— Oho, și încă cum! exclamă neliterar Victor. Sau mai degrabă și mai...

Umbra unui zîmbet trecu peste obrazul lui Eugen, crispat într-o expresie de satisfacție disimulată. Ridică din umeri, oftînd neputincios :

— Unde să mergem, scumpo ? Nu vezi că Victor și-a defectat aparatul ? Pe urmă, parcă voiai să faci o excursie în cronospațiu !...

— Dar nu aici ! țipă Valentina, bătînd din picior și împroșcîndu-l pe Victor cu o nouă porție de apă noroioasă. El își curăță calm bucata informă de material care fusese cîndva o cămașă, apoi rînji cu obrăznicie :

— Regret că te-am dezamăgit, Valy, dar aceasta e situația ! Pînă repar aparatul sîntem obligați să rămînem aici, dar n-avea grijă, sejurul nostru va fi plăcut. O să vă conduc mai întîi la un ștrand să ne aranjăm toaleta, oricum, sîntem reprezentanții civilizației superioare descinși în paleoliticul inferior ! Veniți după mine, copii !

Descoperindu-și dintr-o dată resurse de gentilețe, Victor îi oferi Valentinei mîna, și ea surîse recunoscătoare, sprijinindu-se de el, în timp ce Eugen plescăia pantofii de lux — 360 lei perechea — prin bălțile din urma lor ; alunecînd pe un bulgăre, căzu în patru labe, și, scuipînd cu resemnare, își continuă drumul pînă la mal în această ipostază patrupedă. Dacă punctul critic reprezentat de miasmele pestilențiale fusese trecut cu succes, nu găsiră nici un refugiu din lumina orbitoare a soarelui ce dogorea necruțător, în jerbe incandescente. Se înapoiară totuși la adăpostul iluzoriu al unor tufișuri anemice, Victor și Eugen purtînd-o acum în brațe pe Valentina, care bîiguia incoerent :

— Gelu, dragă... un pepsi cu sirop și bragă. O benzină ardeiată ! ... Varză rece și murată !

Prin versificările spontane ale Valentinei se clarificau o serie de probleme legate de intensitatea soarelui din paleolitic, în schimb ridicîndu-se altele noi. Negru la față, și nu numai din cauza noroiului, Victor părea că meditează intens. Îi spuse hotărît lui Eugen, care tocmai punea pe fruntea Valentinei o compresă :

— Fii atent, Gelu'e, am să-ncerc un salt cronospațial, nu va dura mult, fii sigur ! Ți-am spus-o ca să nu te îngrijorezi cînd ai să mă vezi dispărînd !

Eugen încuviință posomorît cu o înclinare a capului, în timp ce Victor se strădui să-și fixeze pe vîrfurile ambilor pantofi singurul cerc metalic rămas pentru contactul temporal. Izbuti după cîteva tentative nereușite și, în aceeași poziție, șezînd, se mistui într-un fulger albăstrui...

Înghițind în sec, Eugen tuși scurt, apoi o mîngîie pe Valy pe frunte, dar ea se scutură furioasă, ca o prințesă lezată de un plebeu. Văzînd-o cum deschide gura, Eugen se pregăti să înfrunte atacul, dar în locul unei invective auzi stupefiat un claxon strident. Remarcînd și pe chipul Valentinei aceeași uimire, se întoarse, constatînd cu surprindere apariția unui autoturism „Dacia 1100" de culoare bej.

Evident, la volan se afla Victor, șofînd cu o dezinvoltură ce sugera că mașina îi aparține, deși nu-i aparținea. Opri lîngă ei și deschise portiera, invitîndu-și generos prietenii :

— Urcați copii, să facem o plimbare prin paleolitic !

Valentina nu spuse nimic, fixîndu-l cu o privire în care ardeau regrete tardive, iar Eugen se bîlbîi emoționat :

— Ești gro-grozav, Victore ! Cu-cum ai făcut rost de mașină și cînd te-ai schimbat așa repede ?! Adevărate miracole !...

— Astea-s minunile tehnicii, copii ! decretă Victor cu o grotescă solemnitate, apoi își scoase haina punînd-o pe bancheta din dreapta lui. Se descotorosi și de cască, apoi mărturisi : n-am cîștigat mașina asta la „Loz în plic" ! Pur și simplu am furat-o !

— Cum, ai furat-o ?! exclamă Valentina, gîtuită de emoție.

— Ce, crezi că mi-a fost rușine ? rîse Victor. Da' de unde ! Mașina asta era — accentuă el — a unui ospătar-bișnițar... care și-a cumpărat-o cu banii proveniți din diferite matrapazlîcuri !

— Bine, dar nu mi se pare totuși prea corect gestul tău ! obiectă Eugen, amintindu-și că în calitate de intelectual și de cetățean cinstit nu poate aproba infracțiunile, chiar dacă au drept scop reprimarea gestionarilor pungași. Amuzat, Victor replică :

— Bravo, Gelule, uiți unde ne aflăm ! Aici nu există judecători și nici tribunale, nu-ți fie teamă, dar o să-i înapoiez mașina hoțului de păgubaș, nu-ți face procese de conștiință ! În astea cinci ore cît am lipsit de lîngă voi...

— Cinci ore ?! se miră Valy, iar Victor explică :

— Pentru voi, au fost doar cîteva clipe, dar pentru mine, cinci ore. Fiindcă am pornit în excursie complet nepregătiți am făcut rost de ceva provizii, arme, muniții... O să vedeți în portbagaj două automate AKM și o lădiță cu cartușe !...

Surprins de intențiile belicoase ale amicului său, pe care îl știa drept nonviolent convins, Eugen îl interogă bănuitor :

— De unde ai luat armele ? O altă infracțiune, nu-i așa ?

— Cam așa ceva ! confirmă nepăsător Victor, mînuind cu fervoare volanul. A fost foarte nostim, merita să vedeți ce mutră a făcut santinela de serviciu cînd mi-a observat apariția subită, drept sub nasul lui !

— Eu unul îl înțeleg ! zîmbi Eugen, care urmărise relaxat grimasele sugestive ale lui Victor, iar Valy izbucni în rîs. Victor înălță din umeri, cu atenția concentrată asupra peisajului, apoi frînă brusc.

Proiectați în față din cauza inerției, Valentina și Eugen icniră într-un glas.

— Oh, iertați-mă ! se scuză Victor, coborînd repede și deschizîndu-le portiera. Am ajuns la destinație, copii, ia uitați-vă !

Lîngă ei, contrastînd cu peisajul arid și montan de pînă acum, strălucea o imagine multicoloră de carte poștală ilustrată : printre frunzișuri verzi unduiau valurile unui lac, albastre și cristaline. Atracția apei era cu atît mai irezistibilă cu cît soarele dogorea parcă mai năpraznic, atmosfera părînd că s-a topit și se scurge incandescentă pe pămîntul ars. Oaza era însă la doi pași, răcoroasă și îmbietoare...

Nerezistind tentației, Eugen și Valy se repeziră spre lac, smulgîndu-și din fugă hainele murdare, îmbîcsite de mîzga în care nimeriseră prima oară. Conformîndu-se unui reflex civilizat și decent, nu se dezbrăcară complet, Eugen păstrîndu-și chiloții negri și ridicoli odată cu ochelarii de pe nas, iar Valentina rămase la adăpostul unor „dessous"-uri destul de minuscule.

Victor îi urmări cu un surîs condescendent în care sclipeau irizări ciudate, apoi, neobservat, le strînse hainele, ascunzîndu-le într-o sacoşă „Sabena" scoasă din portbagaj.

După ce se bălăciră aproape o oră în apă, cu țipete de plăcere și stropindu-se copios, Eugen și Valentina urcară obosiți pe mal. Aici îl văzură pe Victor cu o armă automată ațintită asupra lor și purtînd un rînjet nefiresc în colțul gurii. Imaginea era atît de incredibilă și stupefiantă încît chicotiră amuzați, iar Eugen zise :

— Vrei să ne jucăm de-a „hoții și vardiștii", ai ?!

— Ține-ți gura, ochelaristule ! mîrîi Victor cu un glas atît de rău și scrîșnit încît, auzindu-l, Valy se cutremură, agățîndu-se de Eugen. Acesta avansă amenințător spre Victor, exclamînd :

— Ce naiba te-a apucat, ia termină !

În loc de răspuns, Victor trase o rafală din automat, dar nu în aer, ci în iarba din fața lor, și gloanțele mușcară solul, piuind straniu. Eugen rămase încremenit, cu Valy încleștată de umărul lui și tremurînd cuprinsă de frisoane, deși aerul părea un creuzet cu oțel lichid.

— E nebun, da, nebun ! murmură Eugen, cu buzele livide de spaimă, dar Victor îl auzi și exclamă hohotind :

— He-he-he, te-ai speriat, bătrîne Gelu ! Mă dezamăgești profund, știam că o asemenea acuzație este emisă doar de indivizi inferiori, incapabili să înțeleagă un fenomen care îi depășește ! Nu sînt nebun, te asigur, da' voi o să rămîneți aici în paleolitic și eu o să mă-ntorc în timpul nostru !

— Nu, Victor, te rog ! îndrăzni Valentina să-l implore. Te rog, nu ne părăsi, ce ți-am făcut ?! sughiță ea, apoi izbucni în lacrimi fierbinți, nestăvilite.

— Pentru ce era nevoie de scena asta ?! zise înnegurat Eugen, strîngînd pumnii. Ce urmărești ? Nu mă știu cu nimic vinovat ! De ce toate astea ?!

— Uite-așa, de rău ce sînt ! replică sfidător Victor. Pînă acum am fost bun și fraier, dar am să fiu rău și deștept ! Nu ești vinovat cu nimic, evident, ți-ai făcut datoria, sigur că da, corectai conștiincios diverse lucrări, veneai acasă, mîncai, citeai ceva sau te duceai la un film și așa mereu ! Eu ți-am tulburat monotonia asta filistină, tihna asta mic-burgheză — fac abstracție de Valy, ea reprezintă un rău necesar — și m-am gîndit să-ți ofer niște condiții mai puțin anoste, acum să te văd cum te descurci !

Uluit de neînchipuitul cinism al lui Victor, Eugen nu mai zise nimic, continuînd s-o alinte pe Valy, care, după ce-și consumă rezerva de suspine și lacrimi, hotărî să declare :

— Măcar de copil să-ți fie milă, Victore !...

— Ce copil ?!! întrebă stupefiat Eugen, privindu-și iubita cu o expresie deconcertată și bănuind că nebunia lui Victor i s-a transmis și ei contagios.

Fulgerîndu-l cu privirea, ea țipă :

— Copilul nostru, Gelule ! Nu ți-am spus pînă acum fiindcă numai de două luni...

— Ah, așa !... exclamă Victor, încruntîndu-și sprîncenele. Asta nu modifică situația cu nimic, degeaba miorlăi, Valy, hotărîrea mea e irevocabilă ! O grijă în plus pentru tine, Gelule, sper să te descurci... Îți las „Dacia" cu toate proviziile din portbagaj, iar

într-o peșteră am depozitat vreo 30 de canistre cu benzină, pînă se consumă acumulatoarele o să-ți ajungă timp îndelungat să faci senzație printre pitecantropi!

— Mersi, ești foarte amabil! scrîșni Eugen printre dinți. Trădătorule! Mai bine taci dracului din gură și du-te-n timpul tău!

— Bine!!! răcni cutremurător Victor, învăluindu-se brusc într-o aureolă trandafirie. Ecoul glasului său mai dăinuia încă, în timp ce perfidul explorator dispăruse într-o coordonată necunoscută a cronospațiului. Valentina și Eugen rămaseră singuri, la 500 000 de ani de epoca lor pe care abia acum începeau să o înțeleagă și s-o prețuiască.

3. *Exilații cronospațiului*

Umbrele nopții invadară jungla preistorică unde naufragiaseră Gelu și Valentina, insule umane în largul oceanului vegetal bîntuit de foșnete și țipete stranii.

Deasupra lor sclipeau constelații bizare și, în locul Lunii, pe firmament se roteau două discuri minuscule împrăștiind o lumină gălbuie, tristă. La adăpostul automobilului, ce devenise acum un refugiu plăcut din această lume străină, cei doi tineri nu observară metamorfozele, copleșiți de neașteptatul deznodămînt al aventurii temporale. Eugen simula un optimism de circumstanță, străduindu-se, fără prea mult succes, să o încurajeze pe Valentina.

— Eu voi fi Tarzan și tu Jane! încercă Gelu să adapteze unei glume tragica lor situație, dar Valy se considera prea nefericită pentru a zîmbi.

— Oh, termină, șopti ea, gata să izbucnească din nou în lacrimi. Ce facem cu copilul, spune?

Eugen se încruntă, strîngînd pumnii și înjurîndu-l cumplit în gînd pe Victor, blestemîndu-se pe sine însuși pentru nesăbuință, dar exprimînd verbal același optimism nealterat:

— Lasă, Valy, ne descurcăm noi! Doar sîntem oameni civilizați din secolul XX și cunoaștem destule noțiuni pentru diverse... Nu reuși să spună mai mult, privirile celor doi exilați temporali fiind atrase de o fulgerare liliachie care sclipi lîngă un arbore masiv limitrof cu poiana. Pe fondul întunecat al pădurii se contura fosforescentă o siluetă umană.

— Victor!!! răsunară la unison glasurile lor, al lui Eugen cu intonații de furie și dispreț, al Valentinei cu bucurie nereținută.

Ieșiră din mașină, cuprinzîndu-se de mîini, și alergară prin iarba înaltă, gîfîind surescitați, dar avîntul atît de impetuos li se curmă brusc și ochii lor clipiră uimiți întîlnind imaginea unui necunoscut. Era un personaj înalt de aproape doi metri, îmbrăcat într-o salopetă metalizată care se mula cu reflexe azurii pe trupul său robust și bine proporționat, iar chipul bronzat, cu o îmbinare de trăsături plăcute și energice exprima o inteligență profundă, superioară; deasupra frunții înalte avea fixată o cască similară celei purtate de Victor, dar de un format mai mare și care îi acoperea parțial bogatele plete ondulate ce-i atingeau umerii.

Cu toată surpriza momentului, Valentina remarcase acest amănunt extravagant, șoptind spre Eugen :

— Fii atent, un hippy !

— Pe naiba ! murmură Gelu. Nu vezi că e tot un explorator temporal ?

După ce înclină ușor din cap în semn de salut, necunoscutul li se adresă agale :

— Vă rog, prieteni, să nu ne formalizăm, știu cine sînteți ! Eu reprezint Consiliul de Coordonare a Cronospațiului, prescurtat C.C.C., și am primit sarcina să vă aduc în epoca noastră. Am fost alertați de raportul unei cronopatrule care a detectat prezența voastră neprogramată în aceste coordonate cronospațiale...

— Cum te cheamă ? îl interogă îndrăzneață Valy, cu destulă cochetărie pentru a-și atrage privirea dezaprobatoare a lui Eugen, dar necunoscutul răspunse calm și politicos :

— Numele meu e ceva mai complicat pentru voi, dar întrucît știu că uzați de abrevieri, puteți să-mi spuneți „omul din viitor" sau ODIV !...

— Perfect, Odiv ! aprobă Valentina, încîntată de noua aventură care se contura la orizontul week-end-ului lor. N-o să ne lași aici, nu-i așa ? Victor ne-a părăsit ca un ticălos ce e !

— Cu Victor e o afacere mai complicată, am să vă explic eu !... spuse Odiv pe un ton cam echivoc, apoi le recomandă :

— Strîngeți-vă lucrurile și pregătiți-vă de plecare. Arma poți să o lași — i se adresă el lui Eugen, văzîndu-l că pune mîna pe automat —, n-o să avem nevoie de ea ! Mai curînd veți avea nevoie de îmbrăcăminte...

Valy și Gelu se priviră stingheriți, abia acum pe deplin conștienți de vestimentația sumară în care rămăseseră de la plecarea lui Victor. Urmînd un raționament obscur, trădătorul le confiscase hainele, chiar așa mototolite și pline de noroi cum erau, lăsîndu-i aproape goi. Odiv soluționă dilema consolîndu-i cu franchețe :

— În fine, e un amănunt fără importanță, epoca noastră vă acceptă și așa cum sînteți ! Fiindcă altceva nu mai aveți de luat, prindeți-vă de mîini ! Nu uitați să închideți ochii, șocul luminos e puternic !

Tremurînd, Valentina îl cuprinse pe Eugen cu o mînă de gît, iar cealaltă mînă o întinse către Odiv, care o luă cu delicatețe, ca pe un bibelou gracil. O văpaie multicoloră sclipi scurt și, deschizînd ochii, Eugen și Valy se văzură pe o platformă netedă, la baza unui paralelipiped imens ce se pierdea în nori. Odiv era lîngă ei, cu același zîmbet amabil imprimat pe figură.

— Ei, am ajuns ! conchise Eugen, apoi îi spuse Valentinei pe un ton dezinvolt în care încerca să-și camufleze tulburarea :

— Ce zici, scumpo, grozavă aventură, nu-i așa ? Din paleolitic — hop ! direct în viitor ! Ca-n basme !

— Da, da... murmură Valy, privind în jur dezorientată. Unde mergem, domnule Odiv ?

— Să intrăm aici ! le indică Odiv deschizătura ovală a unei uși care glisase într-un perete de lîngă ei.

Valentina și Eugen se supuseră cu docilitate, pomenindu-se într-o cameră imensă copleșită de aparaturi stranii. Odiv le arătă două fotolii cu aparență fragilă, invitîndu-i să ia loc, și cei doi se

așezară prudenți, simțind o căptușeală poroasă și diafană ca spuma. Eugen o cuprinse ușor pe Valentina de umeri, dar ea se scutură, șoptind stingherită :

— Termină, Gelu, e un om străin de față !...

— Poate nu sînt chiar atît de străin, cine știe ! spuse Odiv, cu o nostalgie surprinzătoare pentru atitudinea lui inflexibilă de pînă acum. Nuanțat de emoție, glasul îi răsuna cu modulații calde, aproape familiare :

— Vă rog, prieteni, ascultați-mă cu atenție ! Revenirea în deceniul vostru e imposibilă deoarece am opera o cronoplastie, modificîndu-vă prezentul. Pentru cei din anul dispariției voastre sînteți morți, dar nu și pentru cei din ALT timp ! Vă vom transpune deci în altă perioadă temporală, sub alte identități, și confecționîndu-vă alte biografii ! Pe cele reale le veți uita, după cum veți uita totul ! Chiar și discuția noastră de acum !...

— Dar de ce ? zise Valentina, cu o nuanță de răzvrătire în glas.

— Iată de ce ! răspunse Odiv, încruntîndu-și sprîncenele. Un ecran albăstriu din fața lor sclipi brusc, dezvăluindu-le în proiecție tridimensională panorama vastă a unui deșert nisipos mărginit de cîțiva palmieri. Imaginea se roti, fixîndu-se asupra unei coline pe care strălucea o pată albă cu contur diform. Apropiată prin transfocare, pata siluetă două personaje cunoscute : Victor și Odiv. Înveșmîntat bizar într-un burnus de beduin, cu un fel de turban pe creștet, Victor gesticula violent spre Odiv care îl asculta impasibil, cu brațele încrucișate.

— Nu puteam altfel ! se auzi glasul lui Victor răsunînd cu reverberații metalice. Țin mult la Valy și Gelu chiar dacă aparent am procedat cu duritate, dar le-am plătit niște polițe vechi !... Nu-mi pasă că ei mă consideră un ticălos și un trădător fiindcă i-am abandonat în paleolitic — aici Valentina și Eugen tresăriră — mai bine așa decît să-i știu morți !...

— Cro-no-plas-tie ! silabisi rar Odiv, clătinînd din cap.

— Ei și ?!! exclamă Victor. Nu-i puteam lăsa să piară în modul ăsta stupid ! Dă-ți seama și tu ce am simțit cînd în INFORMAȚIA de luni am citit că „doi tineri bucureșteni s-au înecat ieri în lacul Snagov în timpul unei imprudente plimbări cu barca. S-au găsit numai hainele și actele lor, din primele investigații rezultînd că Eugen T. și Valentina I..." etcetera ! De fapt, aparențele se mențin, eu n-am făcut decît să le iau hainele și să le pun în barcă, restul...

— La rest nu te-ai gîndit ! spuse cu asprime Odiv. Pentru epoca ta ei sînt pierduți, orice revenire e interzisă de Legile timpului și de aceea Consiliul de Coordonare a...

— Nu mă interesează părerea Consiliului ! zise Victor, cam răstit, apoi scotoci într-o sacoșă pe care o purta pe umăr și scoase un ziar. Poftim, citește INFORMAȚIA dacă nu crezi !

— Te cred, te cred ! încuviință Odiv, luînd ziarul și privindu-l încruntat. Fiindcă ai hotărît să-ți lași prietenii sub protecția mea, indică-mi coordonatele în care i-ai părăsit !

— În zona paleolitică... răsună vocea lui Victor, bruiată de un zbîrnîit metalic, prelung. Imaginea se întunecă treptat, apoi dispăru.

— Ei, cam atît v-ar interesa, urmează niște amănunte pur tehnice! zise Odiv, privindu-și atent interlocutorii. Ați înțeles, cred, că prin invitația la week-end Victor v-a salvat viețile! Era unica soluție posibilă!..

— De ce a făcut asta? murmură Valentina, înduioșată. Adică, vreau să spun, de ce a vrut să pară așa rău, răzbunător? E un înger, dragul de el!...

— Ei, să nu exagerăm! zise repede Eugen, privind-o pieziș pe Valy. Dacă tot a fost atît de mărinimos, salvîndu-ne, putea să ne ducă într-un loc mai bun, nu în mlaștina aia împuțită!

— Gelu! exclamă mustrătoare Valentina, iar Odiv spuse:

— Într-un fel, Eugen are dreptate, dar de plasarea voastră în timp mă voi ocupa eu! Conform instrucțiunilor Consiliului și datelor voastre personale prelucrate de analizorii senzoriali, o plasare optimă — din punct de vedere al adaptării psihofizice — va fi tot în epoca voastră, însă cu vreo două decenii înaintea plecării în week-end! Cred că n-aveți nimic de obiectat, nu-i așa?

Valentina și Eugen încuviințară tăcuți, fără a rosti vreun cuvînt; își strîngeau mîinile cu gesturi crispate și tandre, copleșiți de grandoarea acestor evenimente în care se lăsaseră angrenați fără voia lor.

Se simțeau inutili și intruși într-o ambianță străină pe care nu reușeau să o înțeleagă — ei, al căror ideal meschin nu trecuse niciodată dincolo de autoturismul personal sau vila cu etaj și piscină. Nu-i mai interesa acum nici soarta lui Victor, nici chiar acest viitor căruia doar îi bănuiau splendorile, se gîndeau numai la destinul lor straniu și mai ales la destinul copilului lor...

Cuibărită la pieptul lui Eugen, Valentina scînci:

— Mi-e frică, Gelule, hai să plecăm de-aici, te rog!

— O să plecăm, Valy, o liniști el, mîngîindu-i pletele. Nu e prea greu, ne vom plimba prin timp, ca pe o alee bine asfaltată, fie și de forma unui labirint, dar Odiv ne va conduce spre ieșire!...

Calm și încrezător întinse palma dreaptă spre Odiv, și el îi strînse mîna cu fermitate, privindu-l în ochi cu o expresie tristă de hotărîre și înțelegere.

— Mă întreb totuși ce s-o fi întîmplat cu Victor! murmură Valy, dar în clipa următoare se mistui într-un fulger diafan, odată cu Eugen și Odiv. În cameră mai pluti cîteva clipe doar ecoul glasului ei, rostogolind o silabă graseiată: ... tor!

4. *Crepuscul purpuriu*

Sătul de istoria antică învățată pe propria-i piele — gladiator într-un circ roman, abia scăpase de la moarte printr-o figură de judo, iar în loc de glorie recoltase numai cucuie —, Victor hotărî să schimbe aerul odată cu epoca.

Dereglată de loviturile încasate în anul 107, casca funcționa defectuos, așa că saltul temporal îl proiectă într-un viitor atît de îndepărtat încît Victor s-ar fi îngrozit auzind o cifră de ordinul milioanelor. Dealtfel, cifrele îl înspăimîntaseră întotdeauna: nu se avea prea bine cu matematica; înclina spre științele umaniste, spre arte. Se pomeni întors spre un perete lucios, conturat dintr-un

soi de ceață albăstrie ce umpluse grota — sau camera — acestei cronofrontiere. Recepționînd niște zgomote bizare, metalice și amenințătoare, Victor se retrase prudent pe după o stalagmită. În clipa următoare, în cameră — sau în grotă — apărură trei monștri indescriptibil de grotești. Erau mai degrabă stranii decît fioroși. Aveau trăsături cvasiumanoide desprinse parcă dintr-o pictură abstractă și exprimînd o indicibilă tristețe, dar Victor, cuprins de o panică cumplită, răcni spre ei :

— Cine sînteți ?!!

Fascinanți și tăcuți, monștrii îl ocoliră, părînd să nu-l ia în seamă. Într-un mod inexplicabil pentru el, Victor le simți gîndurile, care îi adresau un soi de salut, cum el însuși ar fi salutat, de exemplu, un troglodit al paleoliticului.

Simțea că Ei sînt urmașii lui din acest viitor indicibil de îndepărtat, dar i se părură atît de străini, atît de paraumani încît se grăbi să-i părăsească. Concentrîndu-se, într-un suprem efort, se gîndi la epoca lui, și cronosaltul îl transpuse în lunga vară fierbinte a lui august 1944.

Nimeri într-un oraș de provincie neidentificat — precizia orientării spațiale încă nu și-o formase — în care i se păru totuși că recunoaște detalii din Ploiești, dar nu avu timp să mediteze prea mult, ferindu-se din calea unui grup de insurgenți cu brasarde tricolore la mîneci, soldați și muncitori înarmați ce asaltau o clădire în care se baricadaseră trupe hitleriste. Cutremurat, Victor văzu oameni murind în ploaia de gloanțe : loviți de metalul fierbinte vrăjmaș, mureau chinuiți, strîngînd pînă la ultimul spasm trăgaciul armelor...

Copleșit de acest infern de sînge și foc, Victor își căută calmul fără a-l regăsi, și, într-o derutantă eclipsă a memoriei, uitînd de aparatul cronoscopic, se refugie spre o pivniță, cuprins de cea mai sfîntă frică rebotezată „instinct de conservare".

Ridicînd din fugă o pușcă-mitralieră cu țeava încă fierbinte ce zăcea pe asfalt alături de un ostaș ucis în timpul luptei, Victor observă că împușcăturile conteniseră, și el se afla acum în zona nimănui cuprinsă între baricada insurgenților și clădirea naziștilor. Se convinse de asta auzind răcnetele de avertizare ale patrioților repliați pe poziții și mai ales piuitul sinistru al gloanțelor trase de nemți.

„În ce cursă am căzut !" gîndi furios Victor, spunîndu-și că ar fi o absurditate să moară fără să-și vadă părinții cum arătau cînd erau copii, așa cum dorise, dar curiozitatea sa înnăscută și pasiunea pentru risc îl rostogoliră înainte pe spirala istoriei.

Deschizînd un foc nimicitor spre hotel, reuși să pătrundă în hol, seceră doi SS-iști de lîngă o mitralieră de calibru greu și îi întoarse țeava spre scări. Nu știa s-o manevreze, dar asta n-avea importanță, apăsă trăgaciul și arma lătră sacadat, iar Victor constată cu surprindere și satisfacție că doborîse încă doi soldați. Cuprins de frenezie, începu să zbiere „O, lady Mary !" (el credea că fredonează) în timp ce sfichiuia cu rafale scurte coridoarele, nu-și dădea seama de ce a ales tocmai melodia asta, i se părea totuși dinamică, se și vedea în ipostaza paradoxală de erou...

Inițiativa sa neașteptată și hotărîtoare stimulase un nou atac al insurgenților ; privind peste umăr, între două rafale, Victor îl

văzu pornind spre hotel, unii prăbușindu-se, dar majoritatea înaintînd impetuos. Acum își putea permite un răgaz, capitularea nemților era iminentă și Victor încetă să mai apese trăgaciul. Zîmbi mulțumit, ba chiar mîndru de faptul că el, un om din viitor, contribuia la una dintre victoriile decisive ale înaintașilor, apoi strigă spre patrioți cu o savoare aparte :

— Încoace, tovarăși !!

Aproape în aceeași clipă își simți trupul străpuns de un snop de gloanțe trase de naziști, zvîcni dureros înșfăcînd iar mînerul mitralierei și spulberîndu-i pe ucigași, dar șase plumbi sfredeliseră în el cuiburi adînci, arzătoare. Icnind și vărsînd șiroaie de sînge,

se zvîrcolea pe pardoseală, spunîndu-și cu ultimele fărîme de luciditate că nu se poate să moară așa, că e cu neputință, doar vine din viitor, că era doar o înscenare, că era imposibil!...

ȘI TOTUȘI VICTOR MURI CU ADEVĂRAT, ACOLO ȘI ATUNCI, CU TREI ANI ÎNAINTE DE A SE NAȘTE, FĂRĂ A DESCIFRA PARADOXUL EXISTENȚEI LUI, CARE DEVENISE POSIBILĂ TOCMAI PRIN EXILAREA ÎN CRONOSPAȚIU A TINERILOR SĂI PĂRINȚI, EUGEN ȘI VALENTINA.

Epilog — prolog

Într-un fotoliu din sala Consiliului de Coordonare a Cronospațiului, Victor respira sacadat, copleșit parcă de o povară imensă; chipul său livid își accentuase paloarea, iar ochii-i căprui, goliți de orice expresie, fixau un punct pierdut în neant. Cu glasul răgușit și tremurător, articulă din greu:

— Ce-ce a fost asta?!

— Destinul tău!... îi răspunse încet Odiv. Printr-un sistem atît de complex încît mi-e cu neputință să-l explic raportîndu-l la noțiunile cunoscute de tine, ai putut urmări tot ceea ce se va întîmpla în viitorul tău personal!

— Nu... nu înțeleg, nu cred! zise Victor, aparent neconvins, dar nuanța de tragism din vocea lui îl obligă pe Odiv la explicații suplimentare:

— Sîntem în anul 2944, conform cronologiei clasice, și te-am adus aici din însărcinarea Consiliului înaintea faimosului tău raid temporal! Îl vei efectua întîi în compania părinților tăi tineri — fără a le cunoaște identitatea, evident — și apoi de unul singur, iar în cele din urmă, precum ai văzut, vei cădea eroic în luptă!

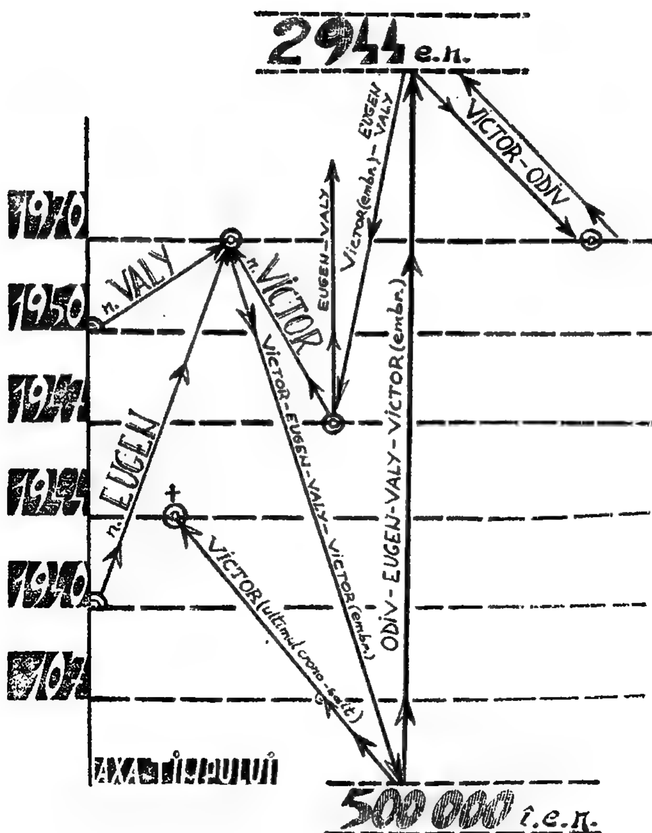
Ignorînd intonația de respect și admirație din glasul lui Odiv, Victor clătină sceptic din cap, murmurînd:

— Eroic, pe naiba!... Ce mai erou, cu pantofii tociți!... Pentru cîteva clipe căzu într-un fel de transă emoțională, deși perspectiva morții nu îl speria, nu era un fatalist, i se părea nebunească doar ideea ca Valentina și Eugen, prietenii lui cei mai buni, să-i fie și părinți...

— Sigur că da, asta e imposibil, am ghicit, ai pus la cale o farsă, un truc! zise Victor, așteptînd aproape cu disperare ca Odiv să confirme, dar acesta negă, și îi întinse o schemă grafică.

Demonstrația era covîrșitoare, și abia acum Victor percepea cu deplină acuitate, la dimensiunea reală, fantasticele-i avataruri, mereu în căutarea părinților săi și mereu alături de ei...

— Dar de ce mi-ai arătat toate astea?!! De ce m-ai adus aici?!!! izbucni Victor cu nebănuită violență și se ridică din fotoliu, zgîlțîindu-l de piept pe Odiv, în timp ce o lacrimă trădătoare i se rostogolea pe obraz. Odiv se eliberă calm din încleștarea lui, apoi recomandă:

— Ia loc în fotoliu. Așa. Prezența ta aici reprezintă de fapt o recompensă și o compensație totodată. Ești unul din eroii libertății...

— Iar începi !... oftă Victor.

— ...chiar dacă nu-ți recunoști meritele — continuă imperturbabil Odiv — dar Consiliul ți le recunoaște, considerînd că este necesar să iei cunoștință, fie și temporar, de cîteva dintre aspectele viitorului acesta îndepărtat pe care l-ai visat atît de mult și pentru care... Hm ! Da !... Tuși scurt, apoi reluă :

— Ți-am făcut și un program de „traseu turistic" în viitor, pe care, dacă dorești, îl putem prelungi !... Ți-au plăcut progresele urmașilor tăi, nu-i așa ?!...

— Da, mai ales metroul bucureștean e grozav ! spuse Victor, admirativ și nostalgic. Cît despre superexpresul antigravitațional București-Constanța ce să mai zic, am făcut doar cinci minute pînă pe litoral ! Și orașul subacvatic Mamaia — 12, și rachetobaza spațială Constanța... Sînt niște realizări formidabile, sigur că da, trebuie să recunosc că m-au impresionat și poate chiar m-au speriat puțin ! Ce vrei, epoca mea era atît de primitivă...

Privindu-l cu simpatie, Odiv întrebă :

— Ei, și acum ce-ai dori să mai vezi ?

— Nimic ! spuse încet Victor. O fi epoca mea primitivă pentru voi, dar eu încă mai țin la ea și doresc s-o revăd ! Pe urmă, am obosit, Odiv, te rog să mă crezi, și tot trebuie să se termine odată, nu-i așa ? E timpul să terminăm !...

— Da, e timpul ! repetă Odiv cu regret, apoi îi întinse lui Victor casca și benzile. Ține cronoscopul, instrucțiunile sînt deja imprimate în minicomputer, și nu-mi rămîne decît să-ți urez drum bun și succes ! VA FI și A FOST !...

• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •

Victor se trezi cu o senzație indefinită de tristețe și apatie, sub impresia obscură a unor vise terifiante.

Ceasul de pe marginea noptierei indica ora 7, și Victor își aminti că e luni seara, după patru ore de somn de la cheful susținut în compania colegilor săi de lucru. Simțind cum îi zvîcnesc tîmplele își propuse să nu mai consume niciodată coniac pe stomacul gol, și se ridică din pat cu hotărîrea fermă de a goli o sticlă de pepsi și o ceașcă de cafea care să-l remonteze. Concretizarea acestei intenții necesita însă un oarecare efort, și Victor bombăni ceva incoerent, nemulțumit că va trebui să se deplaseze pînă la cofetăria de vizavi.

Coborî totuși în stradă, iar la colțul blocului întîlni nelipsitul vînzător de ziare care striga monoton cu vocea-i blazată :

— Ia „Informația", „caldă Informația" ! Ia „Informația" !

Victor cumpără un ziar, parcurgîndu-i distrat articolele, apoi își fixă atenția asupra rubricii „Aflăm de la Miliția Capitalei".

Păli, cutremurat de un fior, și, în timp ce literele îi jucau în fața ochilor ca într-o sarabandă nemiloasă, iar inima îi zvîcnea sălbatec, reuși să citească :

„Doi tineri bucureșteni s-au înecat ieri în lacul Snagov în timpul unei imprudente plimbări cu barca. S-au găsit numai hainele și actele lor, din primele investigații rezultînd că Eugen T. și Valentina I..." ETC.

ETC.

ETC...

ianuarie 1971 — decembrie 1972

Cronică (en passant fantastică) a șahului

de EMANUEL REICHER

XXX.

Cronologia celor mai importante evenimente dintre anii 1956 și 1962

FRIDRIK OLAFSSON

1956 — Hastings : I—II. Korcinoi și **Olafsson,** III. Ivkov.

— **Beverwijk :** I. Stahlberg, II. Pilnik.

— **Dresda,** un mare succes al șahului românesc : I—II. Averbach și Holmov, III. **Victor Ciocîltea,** IV. Pachmann, V. Uhlmann (16 participanți).

— **Reykjavik :** I. Olafsson, II—III. Ilivițki și Taimanov. Gazda s-a impus într-un stil agresiv.

— **Amsterdam :** Al treilea turneu al candidaților a fost cîștigat de un Smîslov mai tare ca oricînd : I. Smîslov, II. Keres, III—VII. Bronștein, Gheller, Petrosian, L. Szabo și Spasski (19 ani).

— **Praga și Marianské Lazné,** concurs organizat cu ocazia împlinirii a 120 de ani de la nașterea lui Steinitz ; **I. Filip,** II. Ragozin, III—IV. Pachmann și Flohr, V. Stahlberg. **Deși** a terminat doar la mijlocul clasamentului, **Ion Bălănel** s-a remarcat prin jocul său spectaculos (20 de participanți).

O. N. RUBȚOVA

— **Ulan Bator,** primul turneu internaţional organizat într-o ţară asiatică : I. Liebert, II. Kolarov, III. Antoşin, IV—V. Lengyel şi Sajtar, VI. **O. Troianescu** (16 participanţi).

— **Moscova,** meci-turneu pentru titlul mondial feminin : **I. Olga Rubţova,** II. Bîkova, III. Rudenko. Învingătoarea a devenit cea de a patra campioană a lumii.

— **Djakarta,** nume nou în geografia şahului. I. Averbach.

— **Moscova : România** participă, alături de alte 33 de ţări, la cea de a XII-a Olimpiadă şi, pentru prima oară, se situează în primul eşalon, ocupînd locul IX—XI. Clasamentul final : I. U.R.S.S., II. Iugoslavia, III. Ungaria, IV. Argentina, V. R.F.G. Cel mai bun rezultat la prima masă îl obţine tînărul danez Bent Larsen, devenit brusc o „vedetă" de prim rang.

— **Moscova,** «Memorial Alehin», un test pentru Botvinnik şi Smîslov, care termină la egalitate, pe locurile I—II, III. Taimanov, IV. Gligorici, V. Bronştein, VI. Najdorf, VII—VIII. Keres şi Pachmann.

DOLFI DRIMMER

după un desen de ROZSNYAI ZOLTÁN

1957 — Hastings : I—II. Gligorici şi Larsen, III—IV. O'Kelly şi Olafsson. Vikingul care a uimit Moscova îşi continuă seria succeselor.

— **Beverwijk :** I. Matanovici, II. Stahlberg.

— **Ploieşti,** o nouă afirmare a şahului românesc : **I. Bălănel,** II. **Drimmer,** III—IV. **Ciocîltea** şi Krogius, V. Kolarov, VI. L. Portisch (debutul internaţional), VII—IX. **Reicher, Radovici,** Alster (14 participanţi).

— **Moscova :** Al doilea meci Botvinnik-Smîslov pentru titlu s-a terminat prin victoria categorică a challengerului (+6 ; —3 ; =13), care a devenit cel de al şaptelea campion al lumii.

— **Mar del Plata :** I. Keres, II. Najdorf, III—IV. Kotov şi Panno. Primul clasat a realizat cu dezinvoltură un scor neobişnuit : 15 puncte din 17 posibile.

— **Sczáwno Zdroj :** I. Gheller, II. Holmov, III. L. Szabo.

— **Toronto,** campionat mondial de juniori : învingător : americanul Lombardy, cu un procentaj absolut (100% !).

— **Baden-Baden,** finala primului campionat european pe echipe : I. U.R.S.S., II. Iugoslavia, III. Cehoslovacia. IV. R.F.G.

— **Madrid :** I. Darga.

— **Bad Piermont :** I. Gligorici.

— **San Benedetto del Tronto :** I. Bareza.

— **Gotha :** I. Bronştein, II. Pachmann.

— **Emmen :** Senzaţională performanţă românească la primul campionat mondial feminin pe echipe : I. U.R.S.S. — 10 1/2 puncte, II. **România** — 10 1/2 puncte ! Rezultatul între

cele două reprezentative a fost de asemenea egal 1 : 1! Titlul a fost totuşi acordat echipei sovietice care avea un număr superior de meciuri cîştigate. Team-ul nostru a fost format din **Maria Pogorevici** şi **Margareta Teodorescu.** Pe locurile următoare: III. R.D.G., IV. Ungaria, V. Bulgaria, VI. Iugoslavia (21 de ţări participante).

MARGARETA TEODORESCU

— **Dallas:** I—II. Gligorici şi Reshevsky, III—IV. Larsen şi L. Szabo.

1958 — Hastings: I. Keres, II. Gligorici.

— **Beverwijk:** I—II. Donner şi Euwe.

— **Göteborg,** turneul organizat cu ocazia a 50 de ani de la naşterea lui Stahlberg a fost cîştigat de cel sărbătorit, urmat de Ragozin şi Flohr.

— **Bogota,** turneu panamerican: I. Panno, II—III. Cuellar şi Lombardy, IV—V. Bisguier şi Najdorf.

— **Moscova,** meci pentru titlul mondial feminin: **Bîkova** a redevenit campioană a lumii, întrecînd-o pe Rubţova cu scorul +7; —5; =3.

— **Mar del Plata:** I. Larsen, II. Lombardy.

— **Moscova:** Smîslov nu-şi poate păstra titlul cucerit în anul precedent; Botvinnik îşi ia o strălucită revanşă: +7; —5; =11.

— **Sofia,** un nou succes românesc: I—III. **Corvin Radovici,** Bobotov şi Gurghenidze.

CORVIN RADOVICI

— **Portoroj,** al patrulea turneu interzonal a marcat ascensiunea meteorică a învingătorului: I. Tal, II. Gligorici, III—IV. Benkö şi Petrosian, V—VI. Olafsson şi Fischer (15 ani!).

— **Haifa- Tel Aviv:** I. Reshevsky, II. L. Szabo, III. Persitz.

— **München:** cea de a XIII-a Olimpiadă a confirmat în linii mari ierarhia primelor echipe din lume: I. U.R.S.S., II. Iugoslavia, III. Argentina, IV. S.U.A., V. Cehoslovacia (36 de ţări).

1959 — Hastings: I. Uhlmann, II. L. Portisch. „Zi înstelată" pentru învingător.

— **Beverwijk:** I. Olafsson.

— **Marianské Lazné:** I. Polugaevski, II. L. Szabo.

— **Sant Jago:** I—II. Ivkov şi Pachmann, III. Pilnik, IV—VI. Sanguinetti, Sanchez şi Fischer.

— **Mar del Plata:** I—II. Najdorf și Pachmann, III—IV. Ivkov și Fischer.

— **Plovdiv,** al treilea turneu al candidatelor: I. Zvorîkina, II. Nedelkovici, III. Volpert. Pentru prima oară o reprezentantă a țării noastre a ajuns printre pretendentele la supremație: **Maria Pogorevici** (locul XII—XIII).

MARIA POGOREVICI

— **Zürich,** unul dintre momentele „fierbinți" ale deceniului: I. Tal, II. Gligorici, III—IV, Keres și Fischer, V—VI. Larsen și Unzicker (16 participanți).

— **Münchenstein,** al cincilea campionat mondial de juniori: 1. Belicki (Argentina).

— **Bled-Zagreb-Belgrad,** al patrulea turneu al candidaților a „furnizat" lui Botvinnik cel mai incomod adversar posibil (din punct de vedere al stilului): I. Tal, II. Keres, III. Petrosian, IV. Smîslov, V—VI. Fischer și Gligorici, VII. Olafsson, VIII. Benkö. Frumoasă epocă în care într-un concurs de opt participanți patru au intrat în istorie ca deținători ai titlului de campion al lumii!

— **Dresda:** I—II. Gheller și Taimanov, III—IV. Ivkov și Uhlmann.

— **Moscova:** Bîkova își apără cu succes titlul de campioană a lumii, dispunînd de Zvorîkina cu scorul +6; —2; =5.

1960 — **Hastings:** I. Gligorici, II—III. Averbach și Uhlmann.

— **Beverwijk:** participarea jucătorilor sovietici a dat o nouă strălucire acestui tradițional turneu aflat la cea de a XXII-a ediție. I—II. Larsen și Petrosian, III. Matanovici, IV. Donner și Flohr.

— **Moscova:** Mihail Tal a devenit cel de al optulea campion al lumii, înfrîngînd rezistența lui Botvinnik. descumpănit în fața unei agresivități nemaiîntîlnite. Scor: +6: —2; =13.

— **Mar del Plata:** Primul succes important al tînărului american Robert Fischer care se clasează la egalitate, pe locurile I—II, cu Boris Spasski. III. Bronștein, IV. Olafsson.

VIKTOR KORCINOI

— **Buenos Aires:** unul dintre marile turnee ale epocii l-a ridicat în primele rînduri ale ierarhiei mondiale pe **Korcinoi** (locul I—II, cu Reshevsky) și a consemnat rezultate surprinză-

tor de slabe ale unor consacraţi mari maeştri ; X. Gligorici, XI. Benkö, XIII—XV. Ivkov, Pachmann şi... Fischer (!).

— **Copenhaga :** «Memorial Nimzovici» : I. Petrosian, II. Gheller, III. Stahlberg, IV. Larsen. Învingătorul se apropie de culmi.

— **Marianské Lazné :** I—II. Pachmann şi Filip, III. Trifunovici.

— **Djakarta :** I. Averbach.

— **Leipzig :** Cea de a XIV-a Olimpiadă a întrunit un număr impresionant de ţări : 40. **România** s-a situat în plutonul fruntaş, calificîndu-se în finală, unde a ocupat locul XI. Rezultat oficial : I. U.R.S.S., II. S.U.A., III. Iugoslavia.

1961 : Hastings : I. Gligorici, II. Bondarevski.

— **Beverwijk :** I—II. Ivkov şi Larsen.

— **Stockholm :** I. Tal, II. Uhlman, III. Kotov.

— **Torremolinos :** I—II. Gligorici şi Pomar, III. Najdorf. Fostul copil minune al Spaniei şi elev al lui Alehin a obţinut încă o confirmare a talentului său.

— **Moscova :** Deşi are dublul vîrstei adversarului său, Botvinnik îşi recucereşte titlul mondial într-o manieră categorică, ilustrată şi de scor : +10 ; —5 ; =6. În acest meci, Tal n-a izbutit să se prezinte la adevărata lui valoare.

— **Mar del Plata :** I. Najdorf.

— **Zürich :** important turneu care marchează, alături de superioritatea dezinvoltă a învingătorului, şi progresul celui de al doilea clasat : I. Keres, II. Petrosian, III. Gligorici, IV—V. Lombardy şi Schmid, VI—VII. Larsen şi Matulovici.

— **Dortmund :** I. **Taimanov,** II—III. Smislov şi Udovcic, IV. Bilek. V. Larsen.

MARK TAIMANOV

după un desen de ROZSNYAI ZOLTÁN

— **Oberhausen :** Finala celui de al doilea campionat al Europei pe echipe s-a terminat prin victoria categorică a Uniunii Sovietice, urmată de Iugoslavia, Ungaria, Cehoslovacia, R.F.G. şi Spania.

— **Haga :** cel de-al şaselea campionat de juniori al lumii a fost cîştigat de viitorul mare maestru, iugoslavul Bruno Parma. Locul II, reprezentantul ţării noastre, **Florin Gheorghiu,** a cărui excelentă performanţă a fost prevestitoare pentru intrarea în elita mondială.

— **Bled :** Aniversarea a 20 de ani de la istorica victorie a lui Alehin în acest oraş a fost sărbătorită printr-un turneu de mari proporţii, care a adunat la startul său cea mai mare parte a „vedetelor" epocii. Parcă deposedat de povara titlului de

campion. Tal a zburdat în această competiție de mare anvergură, al cărei clasament a cuprins în cea de a doua jumătate somități ca: Najdorf, Olafsson, Ivkov, Portisch, Pachmann. I. Tal, II. Fischer, III—V. Gligorici, Keres, Petrosian, VI—VII. Gheller și Trifunovici, VIII. Parma.

— **Vrnacka Banja.** Al patrulea turneu al candidatelor a relevat talentul ieșit din comun al tinerei gruzine Nona Gaprindașvili (20 de ani), care s-a impus cu autoritate. Cu două reprezentante la cea mai înaltă fază a competiției — **Alexandra Nicolau** (locul VII—IX) și **Elisabeta Polihroniade** (locul X) — șahul nostru feminin s-a consacrat definitiv pe plan mondial (17 participante).

— **București.** Anul s-a încheiat prin **cel de al cincilea turneu internațional al României:** I. Stein, II. Bilek, III. **Radovici,** IV. Malich, V. **Ciocîltea,** VI—VII. **Mititelu** și Tarnowski, VIII. Radulov.

1962: — Hastings. Cel care și-a recîștigat a doua oară titlul mondial își trece în palmaresul său un trofeu care îi lipsea: I. Botvinnik, II. Gligorici, III. Flohr.

— **Beverwijk:** I. Trifunovici.

— **Torremolinos:** I—III. Parma, Perez și L. Szabo.

— **Stockholm:** Cei 23 de participanți ai interzonalului sînt dominați de evoluția lui Fischer, care cîștigă neînvins cu 2½ puncte avans. II—III. Gheller și Petrosian, IV—V. Korcinoi și Filip, VI—VIII. Benkö, Gligorici și Stein. Meciul pentru locul VI a fost cîștigat de Stein, dar la turneul candidaților a promovat Benkö, întrucît F.I.D.E. limitase calificarea la numai trei jucători din aceeași țară.

— **București, cel de al VI-lea turneu internațional al României:** I. Holmov, II. Șianovski, III—IV. **Drimmer** și **Gheorghiu,** V. Popov, VI—VII. **Radovici** și **Mititelu** (16 participanți).

— **Havana,** «Memorial Capablanca». Splendidă victorie a veteranului Najdorf (52 de ani), înaintea lui Spasski și Polugaevski (II—III), Gligorici și Smîslov (IV—V), iar Ivkov (VI). Excelent rezultatul lui **Victor Ciocîltea,** clasat pe locul IX din 21 de participanți, înaintea marilor maeștri Pachmann și Matanovici.

— **Curaçao:** al cincilea turneu al candidaților, competiție atît de echilibrată, de lungă (27 de partide în 9 săptămîni!) și de istovitoare, încît s-a spus atunci că „va fi cîștigată de cel care va mai avea puterea să se prezinte la ultima rundă!" I. Petrosian, II—III. Gheller și Keres, IV. Fischer, V. Korcinoi. (Tal s-a retras, fiind bolnav.) Învingătorul, căruia puțini îi acordau șanse la începutul bătăliei, a terminat neînvins, demonstrînd o subtilă înțelegere a tacticii de concurs și o perfectă adaptare la jocul fiecărui adversar, atuuri care îi vor deschide drumul spre cele mai înalte culmi.

— **Marianské Lazné:** I. Taimanov, II—III. Djurasevici și Tringov, IV—VII. **Ghițescu,** Hort, Sliva și Ciric.

VICTOR CIOCÎLTEA

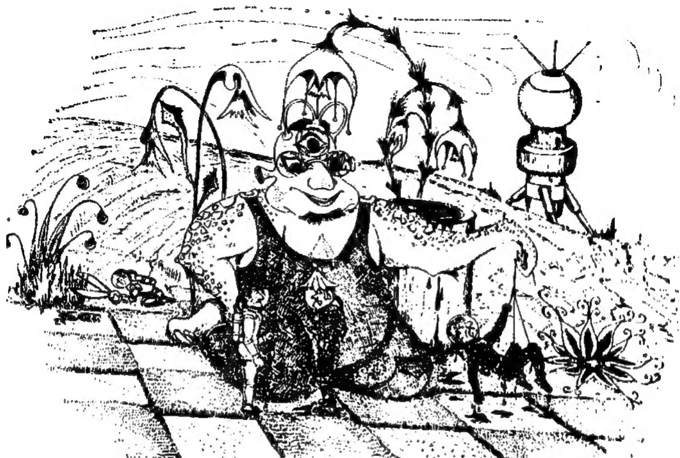
— **Berlin,** «Memorial Lasker»: I. Vasiukov, II—III. Stein și Udovcic, IV. O'Kelly.

— **Moscova.** În șahul feminin s-a deschis o epocă nouă prin categorica victorie a Nonei Gaprindașvili asupra campioanei mondiale Bîkova. Scorul categoric +7; =4 (!) și stilul celei de a cincea campioane a lumii amintesc de legendara Vera Menchik.

— **Varna (Nisipurile de Aur),** a XV-a Olimpiadă: I. U.R.S.S., II. Iugoslavia, III. Argentina, IV. S.U.A., V. Ungaria. **România** s-a clasat pe locul IX din 37 de țări, iar **Victor Ciocîltea** l-a învins într-o frumoasă partidă pe Robert Fischer!

UMOR

desen de MIHU ANTIN — DAN N. MIHAILESCU

ȘAHIADA

— *Am impresia că n-a prea înțeles subtilitățile șahului..*

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviligheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

CENACLU S.F. SOLARIS
BUCUREȘTI

COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"

• OCTOMBRIE 1973
PREȚUL 1 LEU 41087